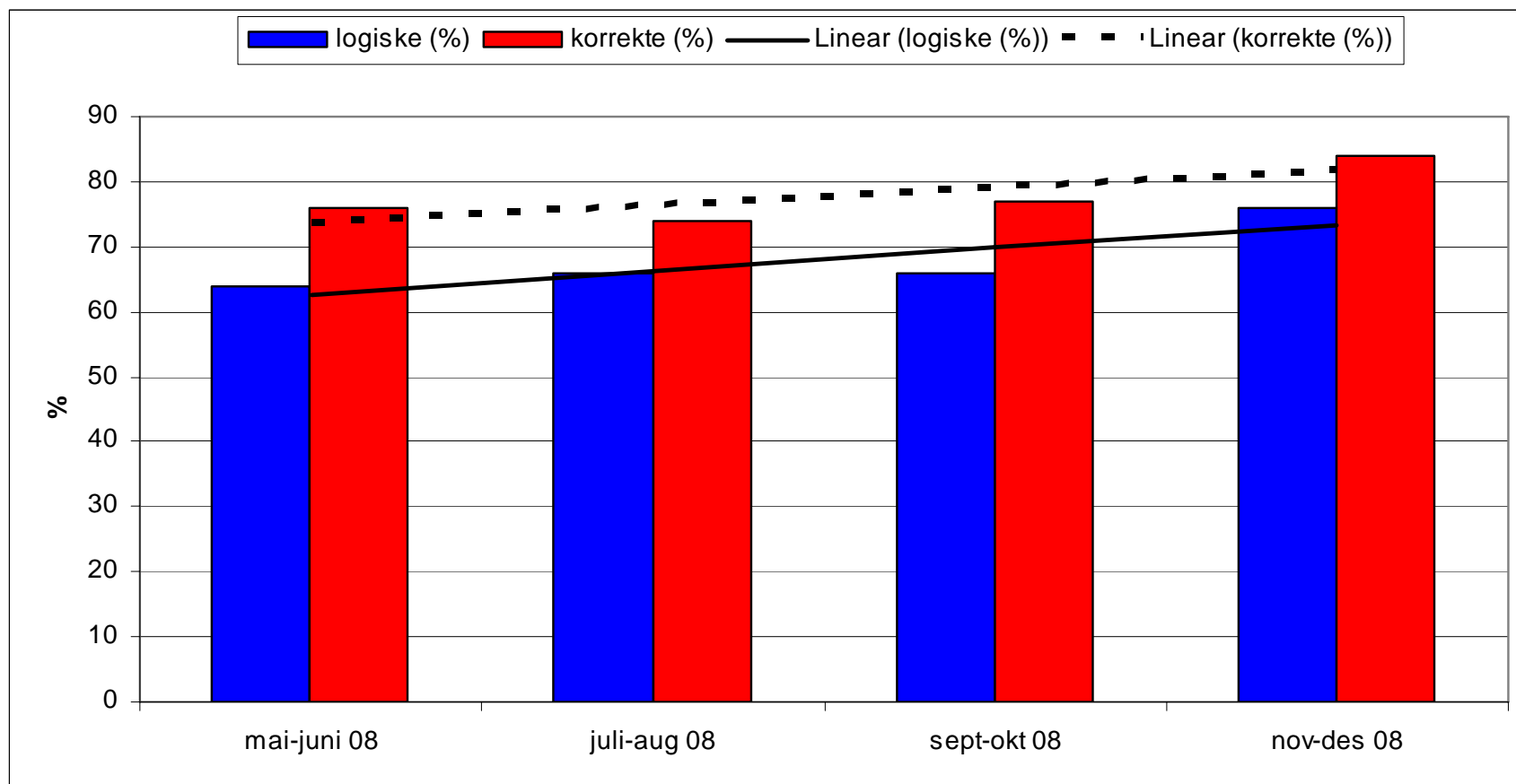

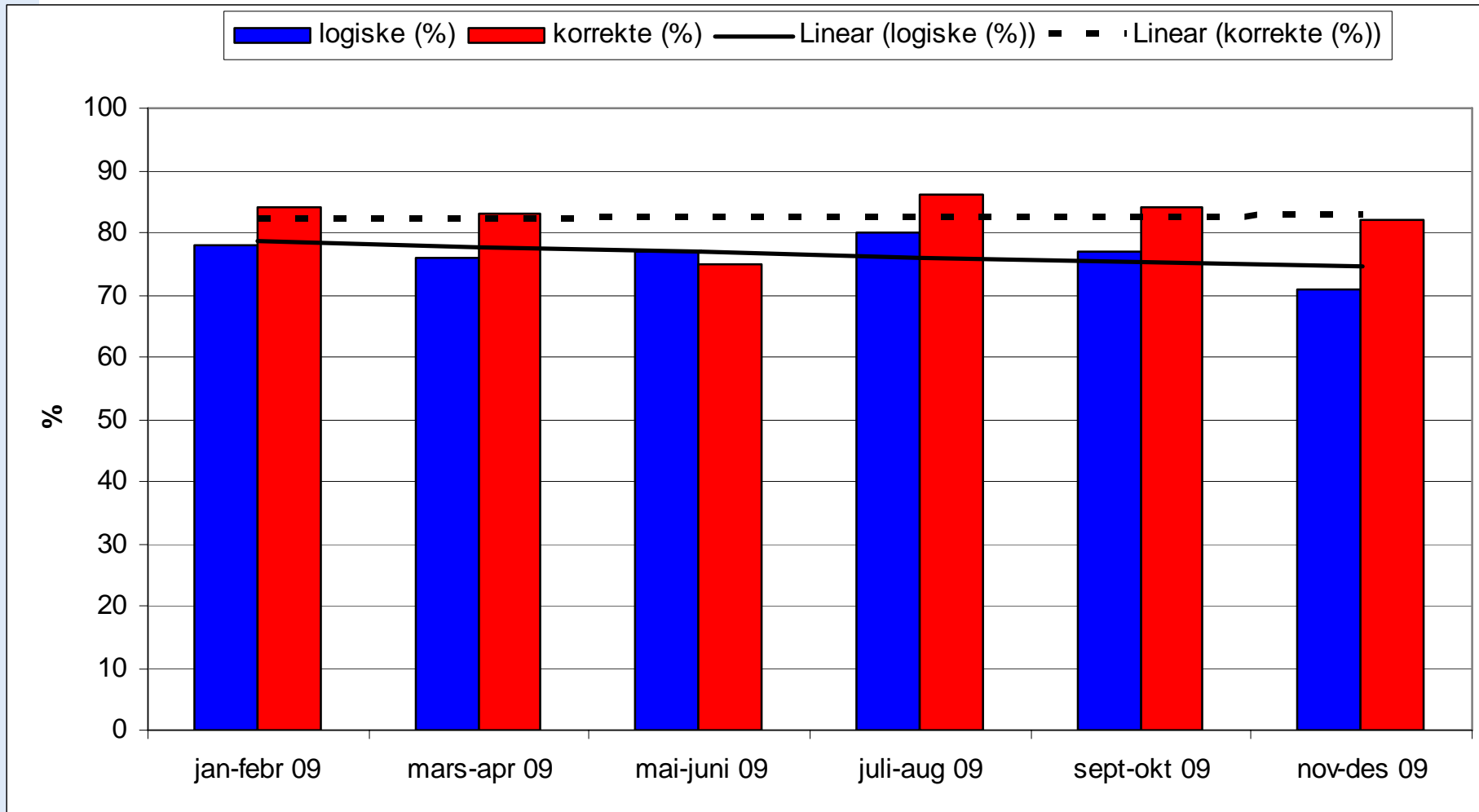
Dødsfallhåndtering på Ahus, fra mai 2008

- To faste patologer gjennomgår dødsfall, hver morgen (man-fred)
- Telefon til kliniker ved unaturlig død og melding til Kvalitetsenheten (SMS og kopi av dødsattest)
- Skriftlig beskjed hvis meldepliktig til RELIS
- Skriftlig beskjed hvis feil i dødsattest (logikk, mangler)
- Korrigering av dødsattester med vesentlige feil
- Evt. spørsmål om obduksjon (fra 2010)
- Månedlige møter med Kvalitetsenhet

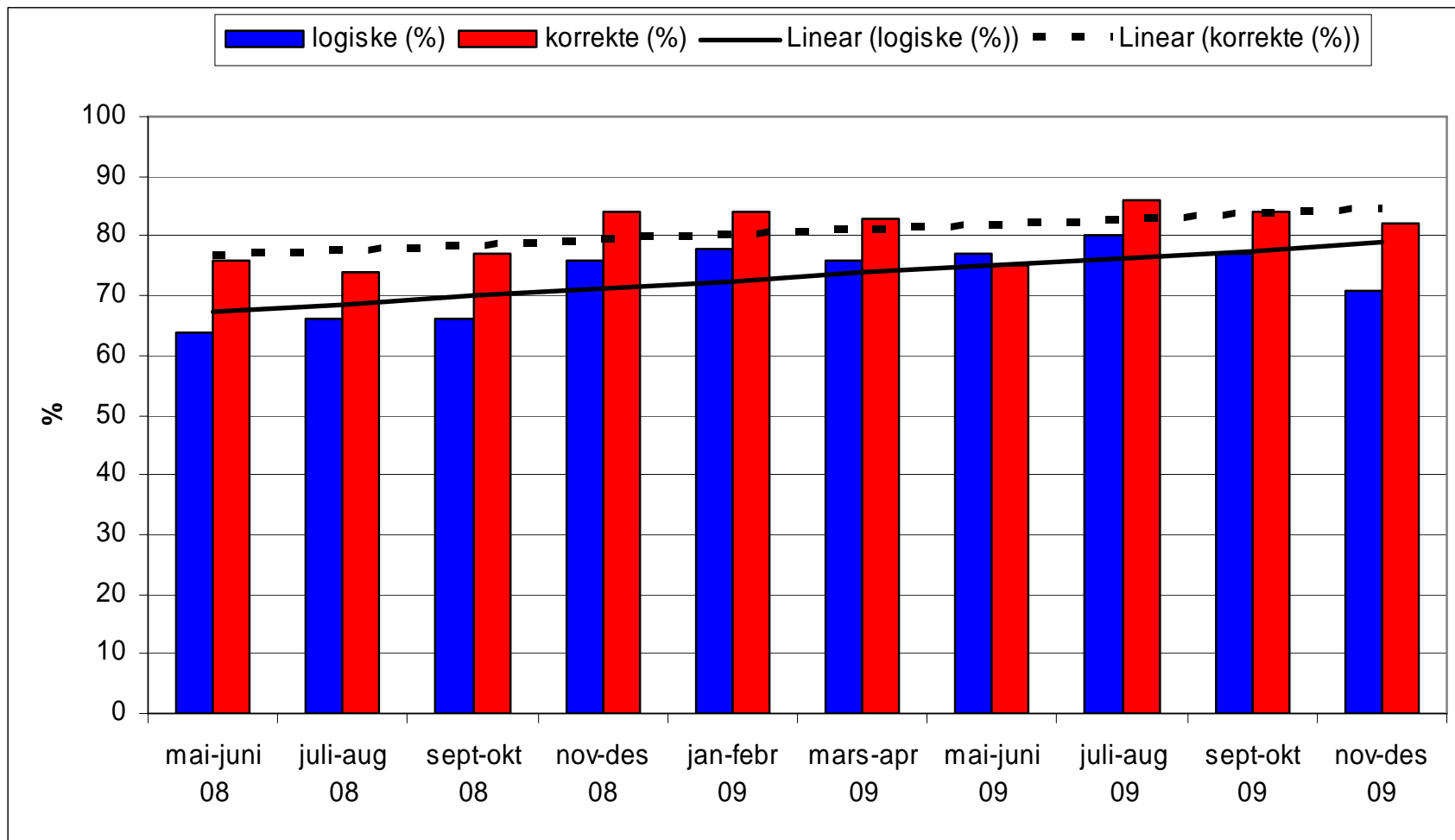
Dødsattester 2008 Prosjektperiode*

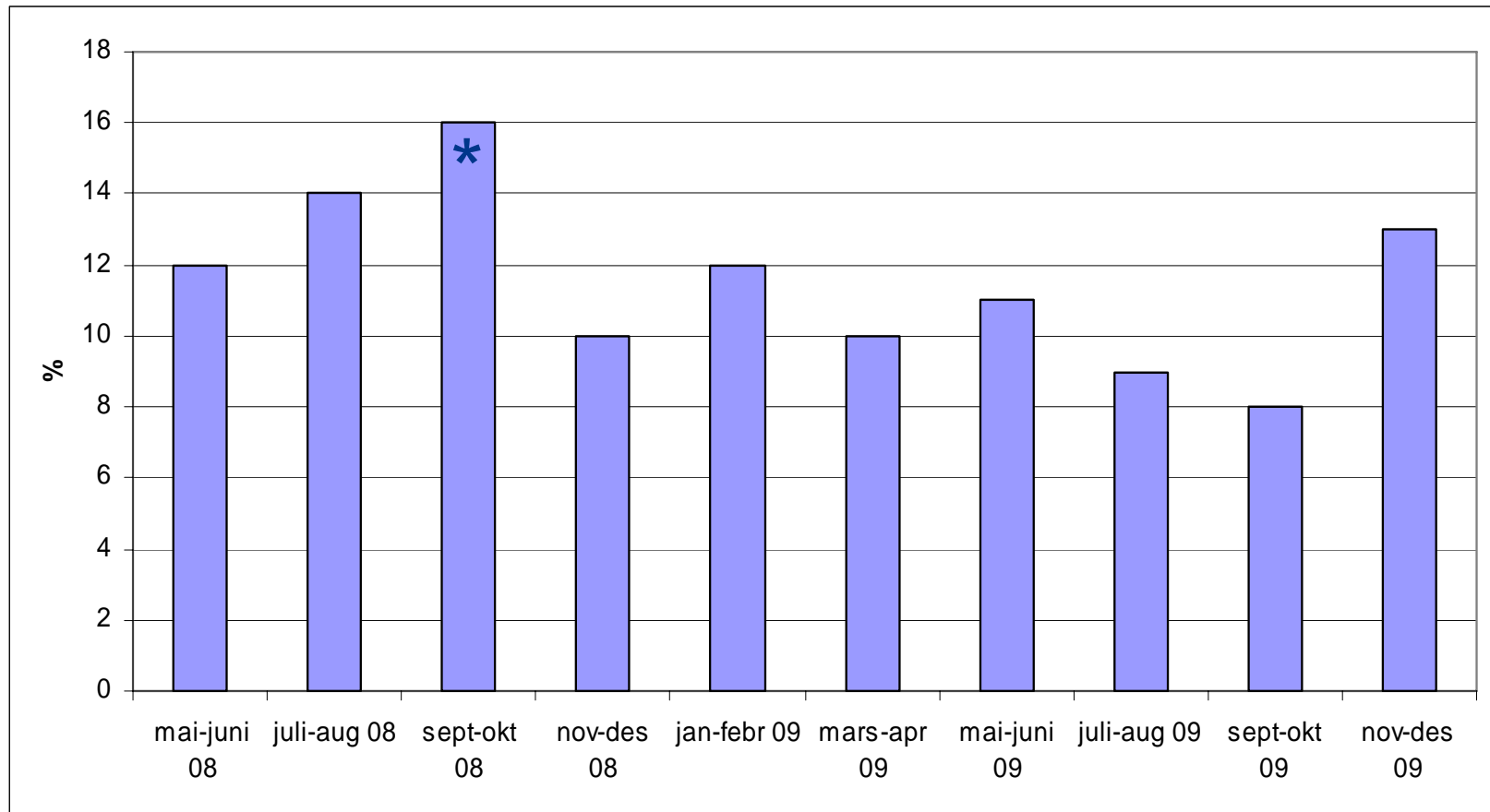
Dødsattester 2009

Dødsattester 2008-2009 Nivå fra 2009

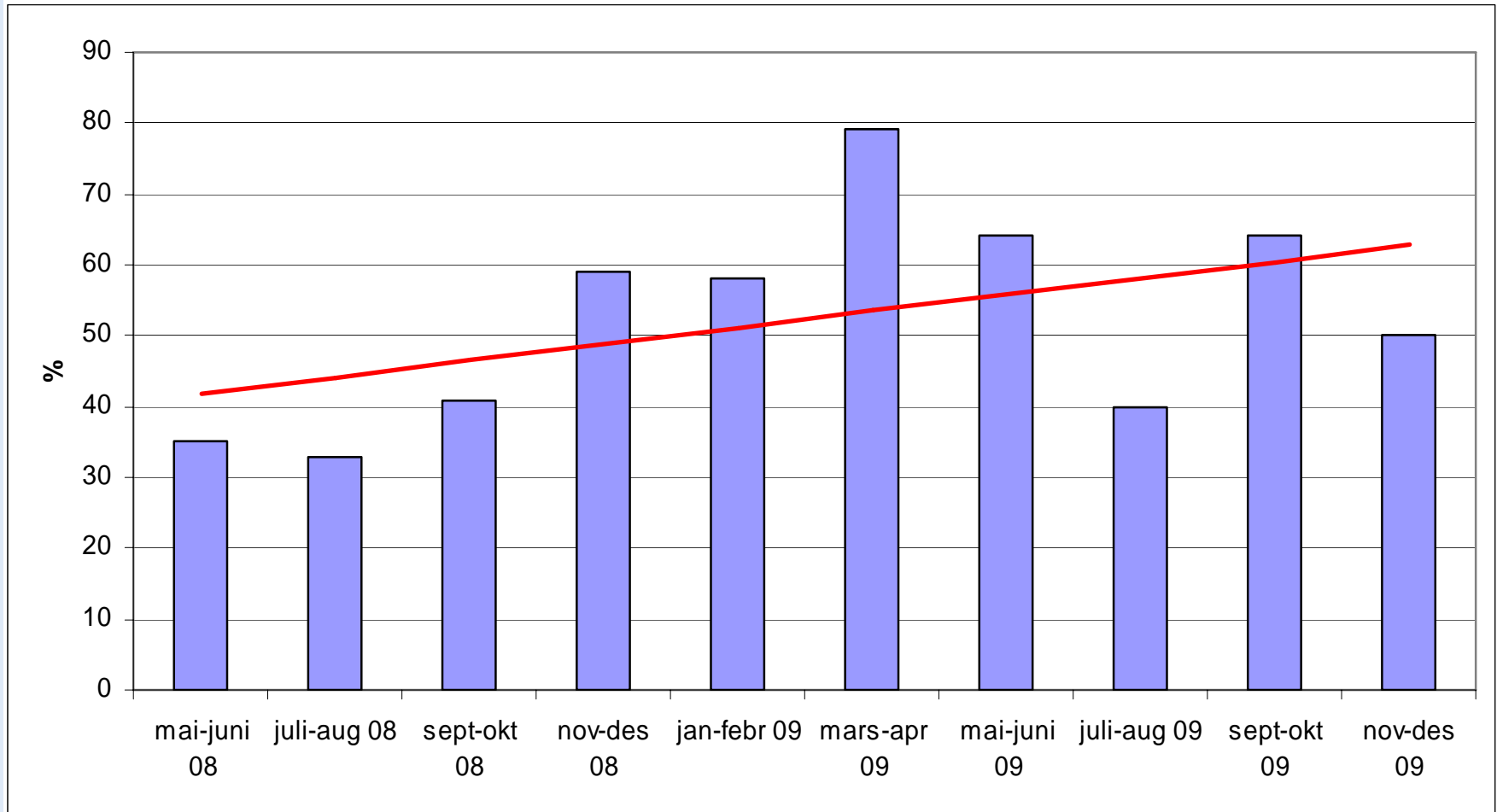

Unaturlige dødsfall

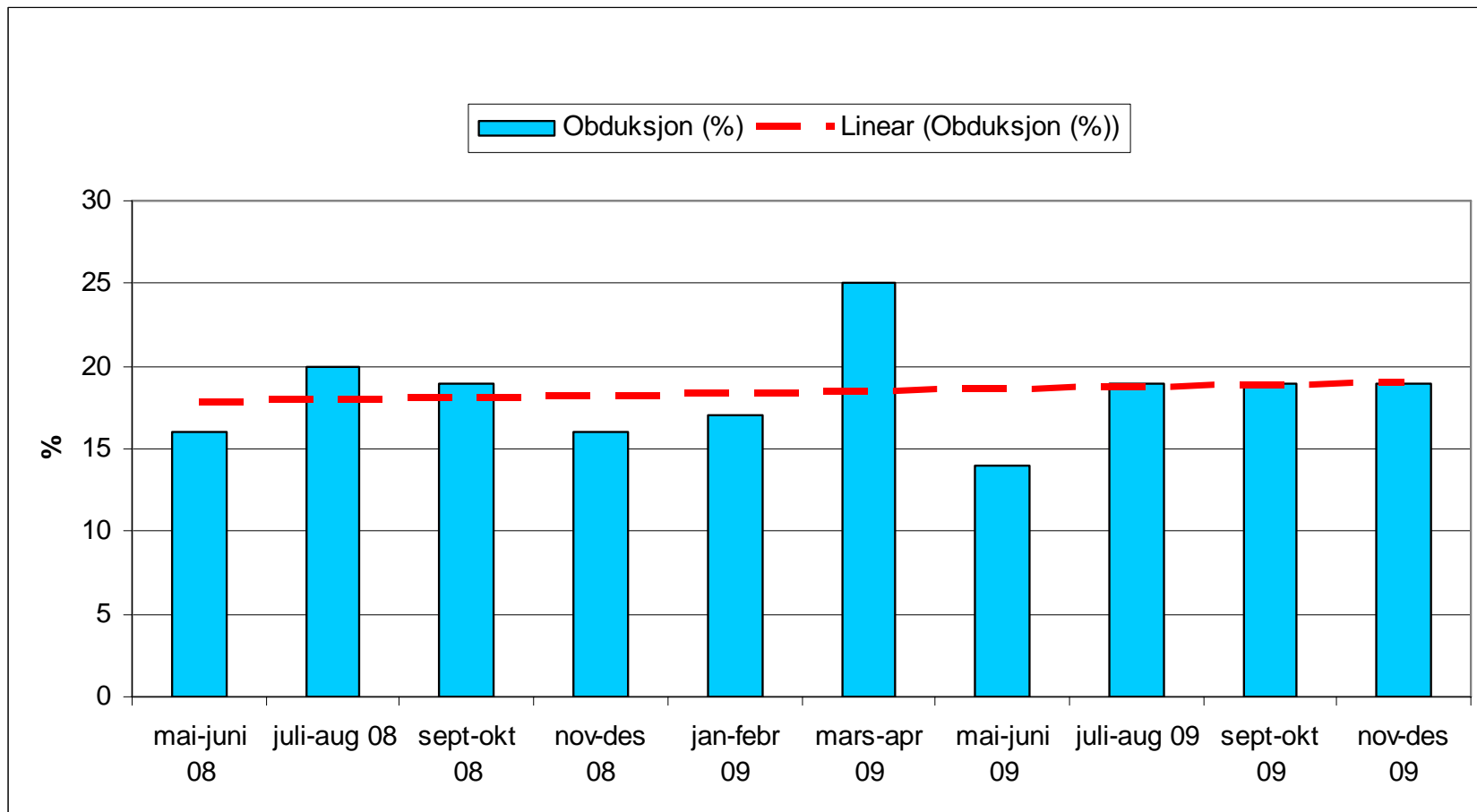
* Flytting til nye Ahus

Meldepliktige, oppdaget av kliniker

Ingen effekt på antall obduksjoner, ennå...

(Patologer foreløpig ikke kommentert behov)

Mye arbeid* – liten effekt?

Er det verdt det?

* ca. 1 time daglig for patolog

Min påstand: Ja

- Større sikkerhet for sykehuset mht melderutiner
- Lavterskeltilbud for råd for klinikere
- Nødvendig korreksjon av dødsattester (sendes Dødsårsaksregisteret)
- Målrettet undervisning, patolog ressurs (nyansatte, turnuskandidater i sykehus og distrikt, begravelsesbyråansatte mm)

Patologen i rollen som ”Kommunelege I”

Nærhet til dødsfall, kliniker og journal gjør kontrollmuligheten reell

Opplæring i å skrive dødsattester – et større perspektiv

Nettbasert kurs om dødsattester, ferdig februar 2010

**Godkjent som tellende med 6 timer i
patologi og alle kliniske fag.**

Vil ligge på <http://www.legeforeningen.no/id/147133>
Lupin, legers utdanning på Internett

Kurs om dødsattester

Forsiden ▶ Dødsattester ▶ Leksjoner ▶ Leksjon 1

Leksjon 1 ?

Forhåndsvisning

Rediger

Rapporter

Vurder Essayene

Del 1 og 4: spørsmålsdeler.
om dødsattest
og om obduksjon

Som lege har du plikt til å avgi erklæring om dødsfall du er blitt kjent med i din virksomhet.

Galt

Riktig

Vennligst velg et svar

[Forside](#) | [Om nettkursene](#) | [Kontakt](#)

Postadresse: Postboks 1152 Sentrum, 0107 Oslo
Besøksadresse: Akersgata 2, 0107 Oslo (inngang Christiania torv)
Telefon: 23 10 90 00

http://utvikling.legeforening.no/mod/lesson/lesson.php

File Edit View Favorites Tools Help

Dødsattester: Leksjon 1

DEN NORSKE LEGEFORENING

Kurs om dødsattester

Forsiden ▶ Dødsattester ▶ Leksjoner ▶ Leksjon 1

Leksjon 1 ?

Forhåndsvisning Rediger Rapporter Vurder Essayene

Kommentarer til alle svar, med nødvendige lenker

Som lege har du plikt til å avgi erklæring om dødsfall du er blitt kjent med i din virksomhet.

Ditt svar:
Riktig

Ja, dette er riktig svar.

Kommentar

Plikten til melding om dødsfall fremgår av [Lov om helsepersonell, § 36](#) og av [Dødsårsaksregisterforskriften § 2.1](#). Formuleringen "blir kjent med i sin virksomhet" må anses å gjelde legen som syner liket. Plikten understøttes av formuleringen på dødsattesten, der legens underskrift er koplet til "Undertegnede lege som har synet liket – ". Av dette følger at man ikke kan skrive dødsattest uten også å ha synet liket.

Formuleringen "i sin virksomhet" innebærer også at du bare har plikt til å synde om du er i tjeneste eller har gitt helsehjelp på dødsstedet. Legedekningen i Norge er nå så god at det sjeldent er noe problem å finne en vakthavende lege til å vurdere dødsfallet. Hvis problemet skulle oppstå, kan imidlertid melding utstedes også av lensmann. Lensmannsmeldingen blir da senere forelagt offentlig lege, som i etterhånd må vurdere de medisinske forhold rundt dødsfallet.

I plikten om erklæring inngår også plikten til å varsle politi ved mistanke om unaturlig dødsfall. Lovmessig sett er denne plikten bare pålagt den lege som utsteder erklæringen, altså den som syner liket. Dette utelukker ikke at også andre leger kan melde om unaturlige dødsfall hvis disse oppdages i etterhånd. Helsepersonellovens § 23 og § 24 åpner for denne type unntak fra taushetsplikten etter død.

Fortsett

start | Inbox for cecilie.alfse... | kurs | Microsoft Excel | Microsoft PowerPoint ... | Dødsattester: Leksjo... | Search D...

Kurs om dødsattester

Forsiden ► Dødsattester ► Leksjoner ► Leksjon 2

Del 2: oppgaver i utfylling

Leksjon 2 ?

[Forhåndsvisning](#)
[Rediger](#)
[Rapporter](#)
[Vurder Essayene](#)

Kvinne5, 67 år

Status	<u>Kvinne, 67 år. Gift, to voksne barn. Lærer, nylig pensjonert.</u>
Tidligere sykehistorie	Angina siste fem år. Hjersteinfarkt to år siden, påvist stenose i venstre koronararterie, stentet. Adipositas og diabetes mellitus type II, kostregulert.
Medikamenter	Plavix. Nitroglycerin ved behov.
Aktuelt	Innlagt med akutte brystmerter med utstråling til venstre arm og åndenød.
Undersøkelser	BT 155/60, puls 60, uregelmessig. Temp. 36 EKG: gammel ST-inversjon, uendret fra tidligere. Tilkommet ST-senkning i fremre avledninger. Troponin 174, økning innen timer til 980. Ecco cor: Dilatert venstre ventrikel, hypokinesi i septum og fremre vegg. Ejeksjonsfraksjon 25%. Forhøyet trykk i lungekretsløp. Rtg thorax: markerte kartegninger, stuvning
Tiltak	Lagt på hjerteovervåking. Klexane og Albyl-E. Hypoksisk, forbigående bedring med nitrodrypp. Atrieflimmer.
Forløp	Hjertestans under visitt 3.dag, hjertelungeredning avbrutt etter 1/2 time.

Alle rubrikker må fylles ut. (20e vedlegg på baksiden)

<p>I. Sykdom eller tilstand som direkte (umuligbart) har ført til døden. Eller vil ikke føre dødsfallet (f.eks. hjerteinfarkt, hjertesvikt, lungebetennelse, adre, med alle sykdommer, skader eller komplikasjoner som umiddelbart førte til døden.)</p> <p>Oppgi den eller de sykdommer, skader eller medikamenter som har ført til (20e bakt) den direkte årsak til døden eller tilstand som har ført til døden.</p>	a)	<p>Skrevet på medfølgende skjemaer og bilag</p>	
	b)		
	c)		
II. Andre viktige tilstander som kan ha bidratt til døden, men som ikke er i direkte årsaksforhold til den sykdom eller tilstand som har ført til døden.			

Dato for døden: _____ Skrevet av: _____

Dødsattester: Leksjon 2
http://utvikling.legeforeningen.no/mod/lesson/lesson.php

DEN NORSKE
LEGEFORENING

Kurs om dødsattester

Forsiden ▶ Dødsattester ▶ Leksjoner ▶ Leksjon 2

Kommentarer til alle svar

Leksjon 2 ?

Forhåndsvisning

Rediger

Rapporter

Vurder Essayene

Er dødsfallet å anse som naturlig eller unaturlig?

Ditt svar:

Naturlig

Galt

Kommentar

I dette tilfellet anser vi dødsfallet som meldepliktig av to grunner: Pasienten har vært hos lege samme dag, men blitt sendt hjem. Det er altså mulig at det kan ha foreligget en feilbehandling. I tillegg var dødsfallet uventet. Pasienten ble helt overraskende funnet død rett etter ankomst til sykehuset, før utredningen var avsluttet.

Hvis man er det minste i tvil om hvorvidt overvåkingen av pasienten i mottaket har vært adekvat, om noe viktig er oversett av en selv eller andre - eller har en magefølelse som sier at dødsfallet kan få et etterspill, da bør man være liberal med å melde denne type dødsfall. Og om politiet ikke ønsker videre undersøkelser, så snakker man med pårørende om nødvendigheten av en sykehusobduksjon!

Noen ville valgt ikke å anse dødsfallet som unaturlig, fordi død av sykdom er overveiende sannsynlig. "Død av ukjent årsak" er riktig nok definert som meldepliktig, men da først og fremst i betydningen av om årsaken kan være unaturlig. I [Forskrift om leges melding til politiet om unaturlig død o.l.](#) er "død av ukjent årsak" meldepliktig under forutsetning av at dødsfallet var "plutselig og uventet", mens [Påtaleinstruksen \(§ 13.2\)](#) føyer til "særlig dersom vedkommende kan antas å ha vært alene i dødsøyeblikket". Jussen er altså ikke interessert i om vi leger greier å forstå hvilken sykdom som lå til grunn for dødsfallet, så lenge vi er sikre på at det var sykdom og ikke har gjort alvorlige feil i diagnostikk eller behandling!

Fortsett

Kurs om dødsattester

Forsiden ▶ Dødsattester ▶ Leksjoner ▶ Leksjon 3

Leksjon 3

Forhåndsvisning

Rediger

Rapporter

Vurder Essayene

Del 3: oppgaver i å se feil og rette disse

I denne leksjonen får du presentert eksempler fra virkeligheten.

Alle dødsattestene i leksjon 4 inneholder feil i henhold til medisinsk logikk eller har en utforming som gjør at man får mistanke om at sykehistorien kan ha vært en annen.

Studér originalene, lag nye forslag til oppsett, les kommentarene og se om du har truffet rett - og til sist, se på vårt forslag til fasit.

Fortsett

[Forside](#) | [Om nettkursene](#) | [Kontakt](#)

Postadresse: Postboks 1152 Sentrum, 0107 Oslo
Besøksadresse: Akersgata 2, 0107 Oslo (inngang Christiania torv)
Telefon: 23 10 90 00

**DEN NORSKE
LEGEFORENING**

Kurs om dødsattester

Du er logget inn som [Cecilie Alfsen](#)
([Logg ut](#))[Forsiden](#) ► [Dødsattester](#)

Velkommen!

 [Oppslagstavle](#)

Dette er et kurs i hvordan fylle ut dødsattester. Den norske legeforening godkjenner kurset med 6 timer som valgfritt kurs for alle kliniske spesialiteter og patologi.

Riktig eller galt om dødsattesten?

 [Leksjon 1](#)

Utfyllingsøvelser

 [Leksjon 2](#) [Sykehistorier for leksjon 2](#)

Finn feilene i disse dødsattestene

 [Leksjon 3](#)

Riktig eller galt om obduksjon

 [Leksjon 4](#) [Legeerklæring om dødsfall ... med kommentarer](#)

Ferdigstilling av eksamen gjenstår....